

Organ	Strategisk regional beredning
Plats	Hotel Plaza, Kopparbergsvägen 10, Västerås
Tidpunkt	Fredagen den 20 oktober 2023
Ledamöter	Mikael Andersson Elfgren (M), Ordförande Malin Gabrielsson (KD) Jenny Landernäs (M) Ingvar Jonsson (SD), deltar på distans Karolina Myllergård (S) Ulrika Spårebo (S) Heidi-Maria Wallinder (V) Barbro Larsson (C) Andreas Silversten (S), Arboga Åsa-Märta Sjöström (S), Fagersta Ann-Christine Andersson (V), Fagersta Catarina Pettersson (S), Hallstahammar Hans Strandlund (M), Hallstahammar Mikael Peterson (S), Kungsör Stellan Lund (M), Kungsör, deltar på distans Per Ågren (S), Köping Maria Liljedahl (SD), Köping Johanna Odö (S), Norberg Pratima Åslund (V), Norberg Amanda Lindblad (S), Sala Ewa Olsson Bergstedt (SD), Skinnskatteberg Johanna Olofsson (M), 3:e vice ordförande, Surahammar Kent Y Pettersson (SD), Surahammar, deltar på distans Elisabeth Unell (M), Västerås
Övriga	Maria Linder, tillförordnad regiondirektör Christer Alzén, tillförordnad regional utvecklingsdirektör, deltar på distans Elin Hellström, mötessekreterare Christina Winnieson, verksamhetschef Kollektivtrafikförvaltningen, §§ 46–51 Simon Bölling, tillförordnad biträdande regional utvecklingsdirektör David Lundgren, strateg regional utveckling Anna Collby Åberg, enhetschef Västerås stad, § 53 Freja Hjertqvist, projektledare, Länsstyrelsen, § 53 Christian Foster, kommunchef Norbergs kommun, deltar på distans, § 55

§ 45 Fastställande av föredragningslista

Beredningens beslut

1. Den preliminära föredragningslistan fastställs.

§ 46 Föregående protokoll

Anmäls att beredningens protokoll från sammanträdet 2023-09-01 justerats i föreskriven ordning.

§ 47 Justering

Beredningens beslut

1. Mikael Peterson utses att jämte ordföranden justera dagens protokoll.

§ 48 Nästa sammanträde

Beredningens beslut

1. Nästa ordinarie sammanträde ska äga rum fredagen den 26 januari 2024 kl. 09.00.

§ 49 Minnesanteckningar från samverkansgrupperna

- Samverkansgrupp kompetensförsörjning 2023-09-15
- Samverkansgrupp nära vård 2023-09-22

Beredningens beslut

1. Minnesanteckningarna läggs till handlingarna.

§ 50 Mellankommunala frågor

Möjlighet att lyfta aktuella mellankommunala frågor för dialog. Inga frågor lyfts.

Beredningens beslut

1. Informationen noteras.

§ 51 Återrapportering kostnadstäckningsgrad

Vid strategisk regional berednings sammanträde 2023-09-01, § 39, lyftes täckningsgraden för busstrafiken i länet. En återrapport av ärendet presenteras. Christina Winnieson, verksamhetschef Kollektivtrafikförvaltningen, redovisar täckningsgraden för busslinjer i Västerås, regionen och övriga kommuner år 2022 samt berättar även att det skett en ökning av resenärer.

Beredningen diskuterar kort skolkort och ökad täckningsgrad.

Beredningens beslut

1. Informationen noteras.

§ 52 Regional utvecklingsstrategi, RUS

RUF230251

Nuläget i revideringsarbetet med regional utvecklingsstrategi (RUS).

Simon Bölling och David Lundgren, Regionala utvecklingsförvaltningen, inleder med att berätta om det arbete som har gjorts sedan deras senaste medverkan vid SRB:s sammanträde i april i år. De berättar att det har gjorts besök i olika kommuner och hos olika aktörer i länet för att samla in synpunkter till uppdateringen. De fortsätter med att bland annat gå igenom förordning (2017:583) om regionalt tillväxtarbete,

den nationella strategin för hållbar regional tillväxt och dess fyra strategiska områden. Vidare lyfter de vad man vid utarbetandet av den regionala utvecklingsstrategin (RUS) har att förhålla sig till samt informerar om strategins tre målområden: ett välmående Västmanland, ett tillgängligt Västmanland samt ett nyskapande Västmanland.

De fortsätter med att presentera en tidplan för processen med uppdateringen av den regionala utvecklingsstrategin och berättar bland annat att de är i en skrivperiod, att de är i fas med arbetet samt att en remissversion kommer att behandlas vid regionala utvecklingsnämndens sammanträde den 4 december i år samt att SRB:s ledamöter kommer att få ta del av en presentation av remissversionen vid heldagskonferensen den 15 december. De visar ett utdrag på aktörer som deltagit i dialogerna som hållits under den första delen av 2023 samt redogör för exempel på faktorer som framkommit i länsdialogerna. Avslutningsvis berättar de att man arbetar med överenskommelser och handslag med kommuner och andra aktörer för att komma framåt samt att man utifrån lokala behov och förutsättningar försöker göra arbetet mer konkret.

Punkten avslutas med dialog. Beredningen föreslås komma med inspel gällande tre frågor: Saknas områden eller faktorer för en god samhällsutveckling? Vad känns angeläget att lyfta fram? samt Vad kan tonas ned? Beredningen diskuterar kommuners olika behov och förutsättningar i arbetet med mål- och insatsområden samt delaktighet, engagemang och vikten av det lokala arbetet ute i kommunerna. Vidare lyfter beredningen bland annat:

- Hälsa kopplat till skolresultat och vice versa. Under "Tidiga livet" önskas levnadsvanor, föräldrastöd och fysisk aktivitet synliggöras.
- Social oro och polarisering mellan grupper i samhället, vilket kan ingå under fler områden.
- Knappare resurser och uppmärksammandet av utmaningar framöver.
- Samordning i kris/civil beredskap. Vikten av att tydliggöra vem som ska göra vad, kommuners ansvar.
- Fokus på trygghet.

Slutligen lyfts arbetet med klimatomställning, jämställdhet samt ambitionen att ha en smalare regional utvecklingsstrategi som klargör prioriteringar, men som i text fortsatt är ett brett dokument.

Beredningens beslut

1. Informationen noteras.

§ 53 Våld i nära relationer

Temapass våld i nära relationer, nulägesbeskrivning och arbetet framåt. Punkten om kvinnofridssatsningen utgår.

Centrum mot våld i nära relation inklusive Resurscentra mot hedersrelaterat våld och förtryck

Anna Collby Åberg, Västerås stad, inleder med att presentera Centrum mot våld (CMV), vilken är en sakkunnig enhet inom våld i nära relation, hedersvåld och prostitution. Vidare informerar hon om de tillhörande verksamheterna Centrum mot

våld i nära relation (CMVinr), Centrum mot hedersrelaterat våld och förtryck (CMHV), KAST Västmanland (mottagning för stöd till köpare av sexuella tjänster) och MIKA (mottagning för utsatta för prostitution och människohandel).

Freja Hjertqvist, Länsstyrelsen, fortsätter med att berätta om Centrum mot hedersrelaterat våld Västmanland (CMHV) som är en ny verksamhet som invigdes den 29 september i år och har sin grund i samverkan mellan länets kommuner, region, polis och åklagare. Hon förklarar att mottagningen bygger på tre delar: råd och stöd till personer som är eller riskerar att bli utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck (0–100 år), stöd och vägledning till yrkesverksamma samt kompetenshöjande insatser. Vidare presenterar hon statistik från verksamheten och berättar bland annat att det under de tio första dagarna togs 33 kontakter, gavs stöd och råd till yrkesverksamma vid sju tillfällen samt att det genomfördes 14 inbokade besök.

Beredningen diskuterar och ställer frågor om bland annat föreläsningar i skolan, begreppet heder och vikten av att prata om detta tidigt och i olika sammanhang. Vidare lyfter de att det behövs en ökad förståelse för att det inte bara är flickor/kvinnor som utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck utan även pojkar/män, ickebinära och transpersoner och om det finns beredskap för detta. Slutligen lyfts en önskan om att längre fram få höra mer om MIKA-mottagningen och arbetet där.

Beredningens beslut

1. Regionala ledningsgruppen får i uppdrag att fortsatt bevaka vad som händer inom området Våld i nära relationer i länet och vid behov återkomma till SRB med förslag till gemensamma insatser och beslut.

§ 54 Trafikverkets inriktningsplanering

RUF230185

Regeringen har uppdragit åt Trafikverket att ta fram ett inriktningsunderlag. Syftet är att ge regeringen ett underlag för bedömning av ekonomiska ramar och inriktning för åtgärder i transportinfrastrukturen perioden 2026–2037. Region Västmanland har erbjudits möjlighet att lämna synpunkter som inspel till Trafikverkets arbete med att ta fram ett inriktningsunderlag.

Simon Bölling, tillförordnad biträdande regional utvecklingsdirektör, presenterar processen för nationell plan, relationen mellan nationell plan och länsplan samt redogör för Region Västmanlands inspel i enlighet med den bilaga som har skickats ut till SRB inför sammanträdet. Vidare berättar han att förslaget till inriktningsplanering ska remitteras formellt under perioden 15 januari till 15 april 2024 samt att man i detta yttrande håller sig övergripande men lyfter sådant som är viktigt för region Västmanland.

Beredningen lyfter bland annat behovet av tillgänglig arbetspendling för hela länet men i synnerhet för de norra länsdelarna, information gällande länsbornas resmönster, tillgängligheten i hela länet, Mäljarbanan, Bergslagspendeln och Dalabanan. Vidare lyfts farleds- och lotsavgifter och finansiering av Hjulstabron. Slutligen lyfts vikten av att vara med och påverka i aktuella frågor samt efterfrågan på en effektivare och mindre krävande resursplanering.

Beredningens beslut

1. Informationen noteras.

§ 55 Afrikansk svinpest

Christian Foster, kommunchef Norbergs kommun, inleder med att kort återberätta om utbrottet av afrikansk svinpest och visar en karta över den smittade zonen. Han berättar att den smittade zonen består av sju olika kommuner och två län, att det är restriktioner i hela den smittade zonen samt att cirka 90 000 människor har sin vardag påverkad. Vidare berättar han bland annat att den afrikanska svinpesten troligtvis kan komma hållas kvar inom området, att dispens behövs för alla arbeten i skogen samt att stängsling pågår. Han belyser att man är i initialläget av en kris och berättar om möjliga långsiktiga effekter på bland annat besöksnäring och fritidshusmarknaden. Han fortsätter med att redogöra för nuläge och påverkan på näringsliv och föreningsliv och lyfter till exempel neddragning av produktion och eventuell råvarubrist samt lyfter idrottsevenemang som nu tvingas ställas in. Vidare berättar han att man nu arbetar med två spår: ett spår som handlar om att bekämpa svinpesten samt ett andra spår som utgår från att minimera de negativa samhällseffekterna av aktuella restriktioner. Han går igenom vilka insatser som vidtagits och framhåller bidragande arbete från Region Västmanland, Almi Mälardalen samt opinionsbildning med stöd från regionstyrelsens ordförande och kommunstyrelseordförandena i länet samt samverkan över länsgränser och samarbete med Region Västmanland och Region Dalarna.

Beredningen diskuterar ersättning till direkt drabbade företag och verksamheter som påverkats av utbrottet av afrikansk svinpest samt ersättning till de aktörer som är indirekt drabbade. Vidare diskuterar beredningen bland annat bakgrunden till afrikanska svinpesten, fortsatt informationsspridning, hur man skyddar samhället mot detta framöver, hantering av avfallsanläggningar samt uthållighetsarbetet i detta.

Beredningens beslut

1. Informationen noteras.

§ 56 Val av vice ordförande till samverkansgrupperna

Vid strategisk regional berednings sammanträde 2023-06-09, § 28, lyftes frågan om val av vice ordförande i samverkansgrupperna. Presidiet fick i uppdrag att hantera frågan.

Kommunerna äger processen för hur val av vice ordförande ska gå till. Mikael Andersson Elfgren (M) föreslås kontakta Staffan Jansson (S) angående detta.

Beredningens beslut

1. Samverkansgrupp nära vård, samverkansgrupp kompetensförsörjning och samverkansgrupp hälsa får i uppdrag att utse en av de kommunala företrädarna i respektive samverkansgrupp till vice ordförande för innevarande mandatperiod.

§ 57 Övriga frågor

Maria Linder berättar om heldagskonferens den 15 december 2023 på Steam Hotel i Västerås. Hon går kort igenom programmet och informerar att ett program för konferensen kommer att skickas ut till alla inbjudna. Heldagskonferensen ersätter strategisk regional berednings sammanträde samma dag.

Amanda Lindblad (S) lyfter den skrivelse avseende arbete för skattebefrielse av biogas som Region Västmanland och länets tio kommuner i april i år överlämnade till Finansdepartementet.

Mikael Andersson Elfgrén (M) redogör för det skriftliga svar som Region Västmanland mottog från Finansdepartementet augusti i år. Där angavs: "Regeringens utgångspunkt är så snabbt som möjligt få nya godkännanden för skattebefrielserna på plats. Det pågår löpande kontakter mellan tjänstemän hos Regeringskansliet och Europeiska kommissionen." Vidare meddelar Jenny Landernäs (M) att infrastruktur- och bostadsminister Andreas Carlsson vid Politikerforum meddelat att ett besked tros komma innan mars 2024.

Återkoppling önskas när ytterligare information finns att lämna.

§ 58 Kommande möte

Vid nästa sammanträde planeras följande frågor:

- Beredskapsfrågor
- Verksamhetsplanering 2024

Beredningen ombeds att inkomma med inspel gällande verksamhetsplaneringen för 2024 samt möteslokaler. Inspel skickas via e-post till sekretariat@regionvastmanland.se.

Vid protokollet

Elin Hellström, mötessekreterare

Justerat 2023-11-03

Mikael Andersson Elfgrén
Ordförande

Mikael Peterson
Justerare